

સોલીડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવતી કામગીરીની નોંધ (વર્ષ ૨૦૧૭-૨૦૧૮)

અમદાવાદ શહેર ભારતનું સાતમા નંબરનું મોટુ શહેર છે, પણ ભારતનું મુંબઈ બાદનું બીજુ મોટુ વ્યવસાયિક શહેર તથા ગુજરાત રાજ્યની આર્થિક રાજ્યાની છે. હાલમાં અમદાવાદ શહેરનો કુલ વિસ્તાર ૪૬૬ ચો.કી.મી. છે. અમદાવાદ શહેરને ૬ ઝોન અને ૪૮ વોર્ડમાં વહેંચવામાં આવેલ છે. અમદાવાદ શહેરની વસ્તી આશરે ૬૩ લાખ છે. દૈનિક ધોરણે ૩૮૦૦ મેટ્રીક ટન કચરાનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

ક્રમ	વ્યવસ્થાનું નામ	દૈનિક અંદાજીત કચરો (મે.ટનમાં)
૧	ડોર/ગેટ ટુ ડમ્પ પધ્યતિ	૧૨૦૦
૨	કન્ટેનર લીફ્ટીંગ	૭૦૦
૩	સ્પોટ ટુ ડમ્પ પધ્યતિ	૧૩૦૦
૪	કન્સ્ટ્રક્શન એન્ડ ડિમોલિશન વેસ્ટ કલેક્શન	૫૦૦
૫	હોટલ-રેસ્ટોરન્ટ કીચન વેસ્ટ કલેક્શન	૮૦
૬	મૃત જાનવરો તથા ફીશ-મીટ માર્કેટનો કાર્કશ વેસ્ટ કલેક્શન	૨૦
	કુલ	૩૮૦૦

➤ ડોર ટુ ડોર પધ્યતિ અનુસાર ઘન કચરાનાં નિકાલની વ્યવસ્થા:-

વર્ષ ૨૦૦૮ થી સમગ્ર અમદાવાદ શહેરમાં ડોર / ગેટ ટુ ડમ્પ પધ્યતિ અનુસાર ઘન કચરાનાં એકત્રીકરણ, પરિવહન તથા આખરી નિકાલની કામગીરી શરૂ કરવામાં આવેલ.

જુલાઈ - ૨૦૧૭ થી અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા શહેરને સ્વચ્છ અને ગૌરવવંતુ બનાવવાની પહેલનાં અનુસંધાને નવા અભિગમ સાથેની નવી પધ્યતિ અપનાવી નાગરિકો તેમનાં દ્વારા જુદો કરાયેલ ભીનો અને સૂક્ષ્મ કચરો અલગ-અલગ આપી શકે તથા તેનું એ જ રીતે કલેક્શન થઈ શકે તે મુજબનાં વાદળી અને લીલા રંગનાં અલગ કંમ્પાઈમેન્ટ સાથેનાં બંધ બોડીની ડિઝાઇનનાં તથા વધુ કેપેસિટીવાળા લેટેસ્ટ નોર્મ્સ (યુરો - ૪ પ્રકારનાં) મુજબનાં પ્રદૂષણાની માત્રામાં પણ ઘટાડો થાય તેવા તમામ ૪૮ વોર્ડમાં ૧૦૦૦ જેટલાં તદ્દન નવા વાહનો તબક્કાવાર વોર્ડ વાઈઝ મુકી, વાહનો ઉપયોગમાં લેવામાં આવેલ છે.

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા “ડોર ટુ ડોર / ગોટ ટુ આરટીએસ પધ્યતિ” હેઠળનાં નવા ટેન્ડરની કામગીરીમાં શહેરની હદમાં આવેલ ૧૪.૩૩ લાખ જેટલાં તમામ ૧૦૦ % રહેણાંક એકમોને આવરી લઈ સવારે ૭:૦૦ થી બપોરે ૧:૦૦ કલાક સુધીમાં અને ૪.૫૮ લાખ જેટલાં કોમર્શિયલ એકમોને સાંજે ૬:૦૦ થી રાત્રીનાં ૮:૦૦ કલાક સુધીમાં જરૂરી સંઘના રૂટો બનાવી કચરાનાં એકત્રીકરણ અને ટ્રાન્સપોર્ટેશનની કામગીરી પૂર્ણ કરી દેવામાં આવે છે.

ચાલી, ઝુંપડપણી, સ્લમ જેવા વિસ્તારોમાં આવેલ રહેણાંક એકમોમાં કે જ્યાં વાહન જઈ શકે તેમ ન હોય ત્યાં પેડલ રીક્ષાઓ મુકી કચરાનાં એકત્રીકરણની કામગીરી કરવામાં આવી રહેલ છે. નિયત કરેલ સ્થળનાં કવરેજની કામગીરી માટે અધતન જી.પી.એસ. સિસ્ટમ જેવી મોનીટરીગ વ્યવસ્થા પણ ગોઠવવામાં આવેલ છે.

રહેણાંક અને કોમર્શિયલ એકમોમાંથી કચરાનાં એકત્રીકરણ માટે શરૂ કરવામાં આવેલ આ નવી પધ્યતિમાં શહેરીજનો પણ સૂકો અને ભીના કચરાને અલગ-અલગ એકત્ર કરી - ડોર ટુ ડોરનાં વાહનમાં પણ તે મુજબથી જ આપી શહેરને કચરાના ઢગલા વિનાનું સ્વચ્છ અને રણીયામણું બનાવી તે થકી વર્ષ - ૨૦૧૮ નાં સ્વચ્છતા સર્વેક્ષણમાં અમદાવાદ શહેર સ્વચ્છતામાં પ્રથમ ત્રણ શહેરોમાં સ્થાન મેળવવા પોતાની ભાગીદારી નોંધાવી શકશે.

આ પધ્યતિ અનુસાર હાલમાં દરરોજ કુલ ૧૨૦૦ મેટ્રીક ટનથી વધુ કચરાનો નિકાલ આ પધ્યતિ અનુસાર કરવામાં આવે છે.

► રોડ સફાઈની કામગીરી:-

અમદાવાદ શહેરમાં દૈનિક ધોરણે ૧૪૦૦૦ થી વધુ સફાઈ કામદારો દ્વારા વર્ષનાં ઉદ્યોગ દિવસ શહેરમાં આવેલ તમામ રસ્તાઓની સફાઈની કામગીરી કરવામા આવે છે. હાલમાં ૨૫ ટ્રક માઉન્ટેડ અને ૧૫ ટ્રેક્ટર માઉન્ટેન્ડ એમ કુલ ૪૦ રોડ સ્વીપિંગ મશીન દ્વારા શહેરમાં આવેલ મુખ્ય રસ્તાઓ, બી.આર.ટી.એસ. તથા મોડલ રોડ ની સફાઈની કામગીરી કરવામાં આવે છે.

હેલ્પ / સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ વિભાગનાં ડાયરેક્ટર તથા વિભાગમાં નવા નિમાયેલ આસી.ડાયરેક્ટરશ્રીઓ, આસી.હેલ્પ ઓફિસરશ્રીઓના સુપરવિઝન હેઠળ હેલ્પ વિભાગનાં સ્ટાફને સાથે રાખી સફાઈ અભિયાન અંતર્ગત રાત્રિ દરમ્યાન વોર્ડોનાં મુખ્ય રસ્તાઓ, ડીવાઈડરો, રસ્તાઓની બાજુઓ વગેરેની આદર્શ સફાઈ કરી સ્વચ્છ કરવાની અવારનવાર કામગીરી કરવામાં આવે છે.

આ ઉપરાંત શહેરનાં મુખ્ય રસ્તાઓ પરનાં નાના-મોટાં તમામ વૃક્ષો ડીવાઈડર પર કરવામાં આવેલ ખાન્ટેશનની સફાઈ કરી રોડની બન્ને સાઈડોને પાણીથી ધોવડાવી ધૂળના રજકણો દૂર કરી શહેરને સ્વચ્છ અને સ્વસ્થ હવા મળી રહે તે માટેનો અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા નવતર પ્રયોગ કરવામાં આવેલ જેમાં રાત્રિનાં ૧૦.૦૦ કલાક થી સવારનાં ૫.૦૦ કલાક સુધી ન્યુસન્સ ટેન્કર દ્વારા પાણીનો છંટકાવ કરી સફાઈ કામદારો દ્વારા બ્રાશથી સાફ કરવામાં આવેલ છે.

શહેરમાં આવેલ તમામ ૪૮ બ્રીજ, અન્ડરબ્રીજ અને ફ્લાયઓવર બ્રીજોને એક સાથે ધોવડાવી સાફ્-સુથરાં કરવાની કામગીરી પણ આજ રીતે હાથ ઘરવામાં આવેલ. શહેરનાં ૬ ઝોન જેમાં પૂર્વ ઝોનમાં - ૪, પશ્ચિમ ઝોનમાં - ૧૭, ઉત્તર ઝોનમાં - ૫, દક્ષિણ ઝોનમાં - ૮, મધ્ય ઝોનમાં - ૮, અને નવાપશ્ચિમ ઝોનમાં - ૬ મળી કુલ ૪૮ જેટલાં બ્રીજ, અન્ડરબ્રીજ અને ફ્લાયઓવર બ્રીજોને ધોવડાવવાની કામગીરીમાં ટોળા સફાઈ, સ્વીપીગ મશીનરી થી બ્રશ ફેવરાવી સવાર થી સાંજ સુધી સફાઈ કરી અંદાજીત ૫ થી ૭ ટન માટી ઉપાડવામાં આવેલ. ઉપરોક્ત તમામ બ્રીજોની બે સાઈડો અને ડીવાઈડરની બન્ને સાઈડો એમ કુલ ૪ સાઈડો મળીને અંદાજીત ૧૨૫ ક્રિ.મી થી વધારે સાઈડોની રાત્રિનાં ૧૦.૦૦ કલાક થી સવારનાં ૫.૦૦ કલાક સુધી ન્યુસન્સ ટેન્કર દ્વારા પાણીનો છંટકાવ કરી સફાઈ કામદારો દ્વારા બ્રશથી સાફ્ કરવામાં આવેલ છે. શહેરનાં વાતાવરણની નાગરીકોનાં આરોગ્યને અસર ન થાય તે માટે ન્યુસન્સ ટેન્કરો, પાણીનાં ટેન્કરો વિગેરે સાધન સામગ્રી સાથે આ મુજબનાં નવતર પ્રયોગ મુજબની કામગીરી વર્ષ દરમ્યાન અવારનવાર કરવામાં આવનાર છે.

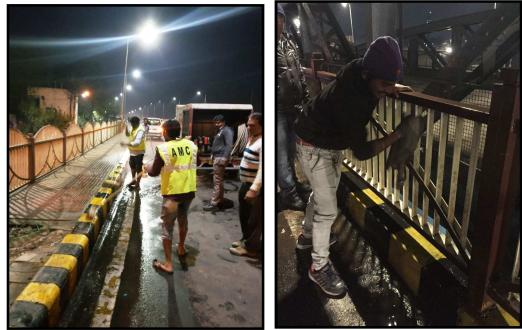
➤ કન્ટેઇનર લીફ્ટિંગની કામગીરી:-

ડોર દુ ડોર વેસ્ટ કલકેશન ૧૦૦ % કવરેજ કરવામાં આવતા શહેરનાં જાહેર રસ્તાઓ, સોસાયટીઓનાં નાકે, વગેરે જેવી કુલ ૮૫૦ કરતાં વધુ જગ્યાઓ ઉપર મુકવામાં આવેલ ૧૦૨૮ નંગ બંધ બોડીનાં લીલા રંગનાં મોટા કોમ્પ્યુનિટી કન્ટેનરો પૈકી ઘણા કન્ટેનર સાઈટો પર કચરાનાં પ્રમાણમાં મોટા પાયે ઘટાડો થયેલ છે તથા આવા ખુલ્લી જગ્યા પરનાં કન્ટેનરો જે ખુબ જ ગંદા રહેતા હોઈ તેમજ ગાય તથા અન્ય પ્રાણીઓ દ્વારા કચરાને ફેંદી ખાતા

હોઈ સાઈટની આજુ-બાજુમાં કચરો ફેલાયેલો તથા રોડ પણ ગંદો દેખાતો હોઈ અમદાવાદ ન્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા આવી જગ્યાઓ પર સુપરવિઝન કરી ૧૮૭ જેટલાં કન્ટેનરો ઉપાડી લઈ તે જગ્યાને સાફ્-સુથરી કરી દેવામાં આવેલ છે તથા હજુપણ આ સંખ્યામાં ઘટાડો કરવાની દિશામાં વિચારણા તથા ખાનીગ હાથ ધરાઈ રહેલ છે.

આમ શહેરનાં મુખ્ય રસ્તાઓ પરથી આ કન્ટેનરો ઉપાડી લેવાતા તેટલાં જ પ્રમાણમાં ખુલ્લામાં કચરો ફેંકતા ન્યુસન્સ પોર્ટન્સમાં પણ મોટા પ્રમાણમાં ઘટાડો જોવા મળેલ છે અને શહેર વધુ સ્વચ્છ અને રણીયામણું લાગે છે. આમ શહેરીજનોને કચરો ખુલ્લામાં કે રોડ પર ન ફેંકતા ડોર દુ ડોરનાં વાહનોને જ આપવાનો અભિગમ કેળવવા તરફ અમદાવાદ ન્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા પ્રયાસ કરવામાં આવેલ છે.

આ ઉપરાંત બાકી રહેલ કન્ટેનર સાઈટની જગ્યાઓ પર દરેક કન્ટેઇનર દૈનિક ધોરણે એક વાર અચૂક ઉપાડવામાં આવે તે મુજબનું આયોજન કરી દૈનિક ધોરણે ૬૮૮ જેટલા કન્ટેઇનરો ઉપાડી ઘન કચરાનાં આખરી નિકાલની કામગીરી કરવામાં આવી રહેલ છે. આ તમામ કામગીરી બંધ બોડીનાં વાહનો તથા ટ્રક, ઉમ્પર પ્લેસર, રેફયુઝ કલેક્ટર, રેફયુઝ કોમ્પેક્ટર, સ્કીપ લીફ્ટર, ટ્રેક્ટર - ટ્રોલી વિગેરે આશરે ૫૦૦ જેટલાં વાહનો દ્વારા ૨૪ કલાક ઉદ્યપ દિવસ કરવામાં આવે છે.

➤ ઘન કચરાનાં નિકાલ સારુ રેફયુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન બનાવવાની કામગીરી :-

કચરાનું એકગીકરણ અને ટ્રાન્સપોર્ટેશન કરતા વાહનોનો મહત્તમ ઉપયોગ થાય, ફયુઅલનો વપરાશ ઘટે, પર્યાવરણમાં સુધારો થાય તેમજ ઘન કચરાનાં નિકાલની કામગીરીનો કુલ ખર્ચ ઘટે, મહત્તમ ફેરા કરાવી પુરેપુરી કાર્યક્રમતાથી કચરાનો નિકાલ થાય તે માટે પૂર્વઝોન-૨ (વસ્ત્રાલ અને રબિયાલ ખાતે) તથા ઉત્તરઝોનમાં -૧ (નરોડા ખાતે), નવાપણ્ણમઝોનમાં -૧ (સોલા ખાતે) તથા પણ્ણમઝોનમાં-૧ (જુના વાડજ ખાતે), દક્ષિણઝોનમાં -૧ (વટવા ખાતે), મધ્ય ઝોનમાં -૧, (કંકરીયા મેટલ ડેપો ખાતે) એમ કુલ ૭ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનો કાર્યરત કરવામાં આવેલ છે જ્યારે પણ્ણમઝોનમાં વાસણા શાહવાડી કેનાલ પાસે વધુ એક આધુનિક રેફયુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન તૈયાર કરવાની કાર્યવાહી હાલમાં ચાલી રહેલ છે.

➤ કન્સ્ટ્રક્શન અને ડીમોલિશન વેસ્ટ કલેક્શનની વ્યવસ્થા :-

નાગરિકો દ્વારા મકાનનું સમારકામ / રીપેરીંગ દરમ્યાન નવા બાંધકામ સમયે નીકળતી માટી-પુરણી, બિલ્ડિંગ ડેબરીજ નાગરિકો દ્વારા ગમે ત્યાં ખુલ્લામાં નાંખવામાં ન આવે તે માટે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા ઝોનવાઈઝ ૨ થી ઉ એમ કુલ ૧૬ જેટલી જગ્યાઓ મુકરર કરી જાહેરાત આપી નાગરિકોને વાકેફ કરવામાં આવેલ છે. આવી ૧૮ સાઈટો પરથી દૈનિક ધોરણે ૩૦૦ મે.ટન માટી-પુરણી, બિલ્ડિંગ ડેબરીજ એકત્ર કરી “Amdavad Enviro Pvt.Ltd.” દ્વારા પોતાનાં વાહનો મારફતે ઉપાડી ઉમ્પ સાઈટ લઈ જવામાં આવે છે. તદ્વારાંત જેસીબી-ટ્રક તથા આવશ્યક સંજોગોમાં મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં ટ્રેક્ટર જેવા વાહનો લઈ જઈ નિકાલ કરવામાં આવે છે. હાલમાં સરેરાશ દૈનિક ૩૦૦ મેટ્રીક ટન જેટલો ડેશ્વીસ વેસ્ટ જનરેટ થાય છે. આ માટી-પુરણી, બિલ્ડિંગ ડેબરીજને પ્રોસેસ કરી તેમાંથી ઈટો, બ્લોક્સ, ઇન્ટરલોકીંગ ટાઈલ્સ, જેવી વસ્તુઓ બનાવવા લોકભાગીદારી ધોરણે “ Amdavad Enviro Pvt.Ltd.”ને કામગીરી સોંપવામાં આવેલ છે અને પ્રોસેસીંગની કામગીરી કરવામાં આવે છે.

પ્લાન્ટની **sustainability** જળવાઈ રહે તે હેતુસર અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા જે તે સમયનાં પ્રવ્રતમાન ભાવોથી અ.મ્યુ.કો.નાં ટેન્ડર અને / અથવા એસઓઆર ભાવો સાથે ચકાસણી કરી બે માંથી જે ન્યુનતમ હોય તે ભાવથી મે. અમદાવાદ એન્વાયરો પ્રોજેક્ટસ્ પ્રા.લી. પાસેથી પ્લાન્ટ ડીલીવરીનાં ધોરણે પેવર બ્લોક્સ તથા કર્બસ - ૫૦% જેટલો જથ્થો જ્યારે મેનહોલ કવર(ફેમ વગરનાં)નો - ૨૫% જેટલો જથ્થો અને / અથવા જરૂરીયાત મુજબ અ.મ્યુ.કો. દ્વારા ખરીદ કરવાની નિતી તેમજ અ.મ્યુ.કો.નાં તમામ

ઇન્ફાસ્ટ્રક્ચરો જેવા કે શુધ્યકરણ પ્લાન્ટ, પમ્પીગ સ્ટેશનો, હોસ્પિટલ, શાળાઓ, સ્વીમીંગ પુલ, બગીચા, હેલ્પ સેન્ટરો, વગેરેની ફરતે તેમજ અ.મ્યુ.કો.ની માલિકીનાં ખુલ્લા ખોટોમાં પ્રિ-કાસ્ટ / પ્રિ - સ્ટ્રેસ કમ્પાઉન્ડ વોલ ઇન્સ્ટોલ કરવાની નિતી બનાવવામાં આવેલ છે.

સંસ્થા દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવનાર ફાયનલ પ્રોડક્ટનાં વેચાણની રકમ ઉપર ૨.૫ % રોયલ્ટી અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનને આપવામાં આવે છે.

➤ બાયો મેડીકલ વેસ્ટનો નિકાલ :-

મ્યુનિસિપલ હસ્તકની જનરલ હોસ્પિટલો જેવી કે શેઠ વાડીલાલ સારાભાઈ જનરલ હોસ્પિટલ, શારદાબેન હોસ્પિટલ, એલ.જી. હોસ્પિટલ, નગરી હોસ્પિટલ તથા રેફરલ હોસ્પિટલો, પ્રસૂતિગૃહ, અર્બન હેલ્પ કેર સેન્ટર, કાંકરીયા જૂ વિગેરેમાં કુલ ૬૪ યુનિટોમાંથી રોજ રોજ ઉત્પન્ન થતા દૈનિક ધોરણે આશરે ૧૫૦૦ કિ.ગ્રા. બાયો મેડીકલ વેસ્ટને એકત્ર કરી ઇન્શીનરેશન પ્લાન્ટ ઉપર લાવી તેના આખરી નિકાલની કામગીરી ગુજરાત પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડ માન્ય સંસ્થા મેડીકર એન્વાર્થમેન્ટ મેનેજમેન્ટ પ્રા.લી. તથા પોલ્યુકેર બાયો મેડીકલ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ પ્રા.લી. ને કોન્ટ્રાક્ટથી સોંપવામાં આવેલ છે.

➤ હોટલ-કીચન વેસ્ટ કલેક્શનની વ્યવસ્થા :-

અમદાવાદ શહેરમાં આવેલ ૧૦૦૦ થી વધુ હોટલ / રેસ્ટોરન્ટ / કેન્ટીન / ખાણી -પીણીનાં ધંધાવાળાઓ તથા લગ્નમંડપ / વારી / હોલ વિગેરેમાં ઉત્પન્ન થતાં કિચન વેસ્ટ એકત્ર કરવા સારુ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા એક અલગ વ્યવસ્થાતંત્ર ગોઠવવામાં આવેલ છે. શહેરમાં આવેલ મોટા જથ્થામાં લીલો કચરો ઉત્પન્ન કરતા બીન-રહેણાંકનાં એકમોમાંથી આવો કચરો અલગથી એકત્ર કરી, જે - તે એકમો પાસેથી ચાર્જ વસૂલ કરી આ કચરાનો ઉત્તમ ઉપયોગ કરવાનો પ્રોજેક્ટ સારુ જે - તે સંસ્થા દ્વારા પોતાના વાહનો, સાધનો અને મેનપાવર વિગેરે સહિત સંપૂર્ણ ખર્ચ ૭ વર્ષ સારુ કરવા જાહેર ટેન્ડર નોટીસ બહાર પાડી સ્થળ પરથી એકત્ર કરી નિયત સ્થળે પહોંચાડવાની કામગીરી ઝોનવાઈઝ અધિકૃત સંસ્થાઓને સોંપવામાં આવેલ છે. અધિકૃત એજન્સીઓ દ્વારા બંધ બોડીનાં વાહનોમાં દૈનિક ધોરણે ૬૦ થી ૮૦ મે.ટન કિચન વેસ્ટ એકત્રિત કરી અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં લોક ભાગીદારી ધોરણે ચાલતાં પ્રોસેસિંગ પ્લાન્ટમાંથી ખાતર બનાવવાની કામગીરી કરવામાં આવે છે.

➤ ધન કચરાનાં નિકાલ સારુ લેન્ડફીલ સાઈટ:-

નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટની ગાઈડ લાઈન્સ અને ધી મ્યુનિસિપલ સોલીડ વેસ્ટ (મેનેજમેન્ટ એન્ડ હેન્ડલિંગ) રૂલ્સ ૨૦૦૦ ની જોગવાઈઓ અનુસાર ધન કચરાનો વૈજ્ઞાનિક ટબે નિકાલ કરવા સારુ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા ૧૨.૮૮ હેક્ટર જમીન ઉપર રૂ. ૧૩ કરોડનાં ખર્ચે ૧૧.૫૦ લાખ મેટ્રીક ટન કેપ્સિટી ધરાવતી સીક્યોર્ડ એન્ઝ્નીયર્ડ લેન્ડફીલ સાઈટ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે અને વર્ષ ૨૦૦૮ થી કાર્યરત કરવામાં આવેલ છે. જેમાં પ્રોસેસિંગની કામગીરી બાદ નીકળતો નિષ્ફીય કચરો નાંખવામાં આવે છે. આગામી ઉદ્દેશ્યે અનુસાર અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા જ્યાસપુર ખાતે સીક્યોર્ડ એન્ઝ્નીયર્ડ લેન્ડફીલ સાઈટનાં વધુ ૫ સેલ બનાવવા સારુ જમીન અલગથી રાખવામાં આવેલ છે.

➤ ધન કચરાને પ્રોસેસીગ કરવાની કામગીરી :-

- એક્સલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લી. :- અમદાવાદ ખુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા દૈનિક ધોરણે 300 મેટ્રીક ટન ધન કચરામાંથી ખાતર બનાવવાની કામગીરી એક્સલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લી. દ્વારા કરવામાં આવે છે.
- યુ.પી.એલ. ડીજાઈ પાવર લી. :- અમદાવાદ ખુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા યુ.પી.એલ.ડીજાઈ પાવર લી. ને દૈનિક ધોરણે 240 મેટ્રીક ટન કચરામાંથી ઈધણ (RDF-Refuse Derived Fuel) બનાવવાની કામગીરી કરવામાં આવે છે. આ RDF નો ઉપયોગ બોર્ડલરમાં લાકડા, લિગનાઈટ, કોલસો, ફરનેસ ઓર્ડલ વિગેરેનાં પર્યાય તરીકે કરી શકાય છે.
- ક્રીએટીવ ઈકો-રીસાયકલ પોર્ટ પ્રા.લી. :- ક્રીએટીવ કંપની લી. સાથે ધન કચરામાંથી ઈધણ બનાવવાની કામગીરી સારુ MOU કરવામાં આવેલ. હાલમાં દૈનિક ધોરણે 400 મેટ્રીક ટન ધન કચરામાંથી ખાતર અને ઈધણ બનાવવાની કામગીરી કરવામાં આવે છે.

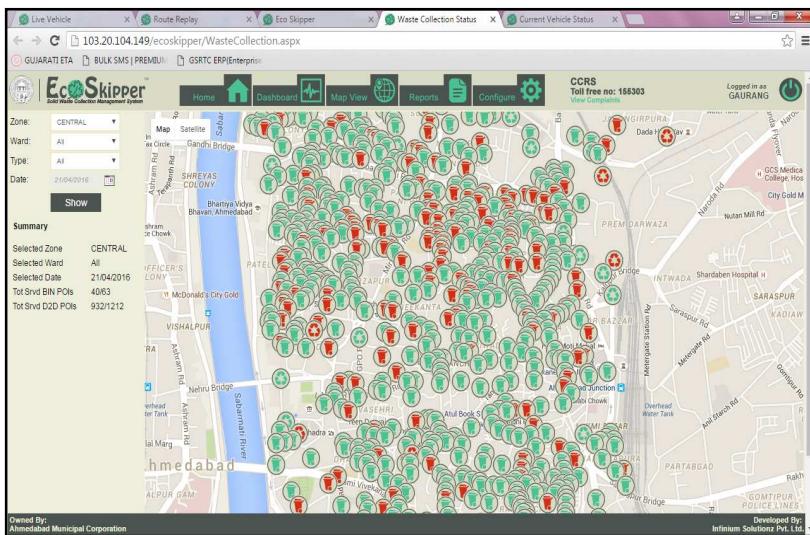
- **Amdavad Enviro Pvt. Ltd** :- દૈનિક 300 મેટ્રીક ટન માટી-પુરણી, બિલ્ડિંડ ડેભરીજને પ્રોસેસ કરી તેમાંથી ઈટો, બ્લોક્સ, ઈન્ટરલોકીંગ ટાઇલ્સ, જેવી વસ્તુઓ બનાવવા લોકભાગીદારી ધોરણે Amdavad Enviro Pvt.Ltd.ને કામગીરી સોંપવામાં આવેલ છે અને ૫ એકર જમીન ગ્યાસપુર ખાતે ફાળવવામાં આવેલ છે. હાલ પ્લાન્ટ પૂર્ણ કક્ષાએ કાર્યરત છે અને પ્રોસેસીગની કામગીરી કરવામાં આવે છે.

➤ શ્રીનવેસ્ટમાંથી ખાતર બનાવવા ડીસેન્ટ્રલાઈઝ પ્લાન્ટ બનાવવા :-

અમદાવાદ ખુનિસિપલ કોર્પોરેશન શહેરનાં પર્યાવરણની જાળવણી સારુ, શહેરની સ્વચ્છતા તેમજ શહેરનાં લોકોની આરોગ્ય અને સુખાકારીને ધ્યાનમાં લઈ દૈનિક ધોરણે 1 મેટ્રીક ટન કોમ્પોસ્ટ બનાવવાનાં ડીસેન્ટ્રલાઈઝિંગ મોડલ અન્વયે વ્યવસ્થા ગોઠવવા સંદર્ભે મધ્યજોનમાં આવેલ લોકમાન્ય તિલક બાગ (વિકટોરીયા ગાર્ડન), એલીસબ્રીજ પાસે ડીસેન્ટ્રલાઈઝિંગ મોડલથી પ્રોસેસીગ પ્લાન્ટ (Built, Own, Operate & Transfer) બનાવવા અંગે ગુજરાત કન્યાયુમર ઈન્ડસ્ટ્રીઝ અને કંકરીયા પ્રાણી સંગ્રહાલય ખાતે ઈનોવેટીવ ઈકો-કેર પ્રા.લી. ને કામગીરી સોંપવામાં આવેલ છે. આ બંસે સંસ્થાઓ દ્વારા પ્લાન્ટ કાર્યરત કરવામાં આવેલ છે અને દૈનિક ધોરણે શ્રીન વેસ્ટને પ્રોસેસીગ કરી કોમ્પોસ્ટ બનાવવાની કામગીરી કરવામાં આવે છે.

- અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં ઘન કચરાનાં નિકાલની કામગીરી સાથે સંકળાયેલા વાહનોમાં આર.એફ.આઈ.ડી. બેઇજડ જી.પી.એસ. મોનીટરીંગ સીસ્ટમ લગાવવા અંગે :-

ડોર / ગેટ ટુ ડમ્પ પદ્ધતિ અનુસાર અને કન્ટેઇનર લીફ્ટીંગની કામગીરી વધુ અસરકારક બનાવી સુદૃઢ કરવા ૮૦૦ થી વધારે વાહનોમાં GPS સીસ્ટમ લગાવવાની તથા કન્ટેઇનર લીફ્ટીંગની કામગીરીમાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવતાં આશરે ૧૦૦૦

નંગાથી વધારે કન્ટેઇનરોમાં RFID લગાવી વોર્ડ ઓફિસ, વાહન પાર્કિંગ એરિયા, ડમ્પ, વેશ્વીજ, ટ્રાન્સફર સ્ટેશન જેવા વિવિધ સ્થળોએ RFID રીડર લગાવી કોમ્પ્યુટરાઈઝડ સીસ્ટમથી મોનીટરીંગ કરવા ઈ-ટેન્ડર નં. ૧૫/૨૦૧૨-૧૩ અનુસંધાને Infinium Solutionz Pvt. Ltd. ને સોલ્યુશન સપ્લાય, ઇન્સ્ટોલેશન, સ્થાપન, અમલ, ત વર્ષની બાહેધરી, જી.પી.એસ.નકશાની પ્રાપ્તિ, સાઈટ ઉપર હાઈવેર સપોર્ટ અંગેની કામગીરી સોંપવામાં આવેલ. જેઓએ ઇન્સ્ટોલેશનની કામગીરી પૂર્ણ કરેલ છે. હાલ તમામ વાહનોનું GPS સીસ્ટમ દ્વારા મોનીટરીંગ કરવામાં આવી રહેલ છે તથા કામગીરી વધુ સુદૃઢ બની રહેલ છે ડોર/ગેટ ટુ ડમ્પ પદ્ધતિ હેઠળ કચરાનાં એકત્રિકરણમાં કવરેજની ટકાવારી વધીને ૮૫ % અને કન્ટેઇનર લીફ્ટીંગ પણ ૮૨ % જેટલું થયેલ છે. આ અંગે પાંચ વર્ષની કામગીરી સારુ કુલ રૂ. ૫ કરોડ જેટલો ખર્ચ થશે.

સો.વે.મે. વિભાગની કામગીરી વધુ સુદૃઢ બનાવવા સારુ હાથ ધરવામાં આવેલ આયોજન :-

- અમદાવાદ શહેરનાં ઘન કચરામાંથી વિજળી બનાવવાનાં વેસ્ટ ટુ એનજી પ્રોજેક્ટ
અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા ઘન કચરામાંથી વિજળી બનાવવાનાં વેસ્ટ ટુ એનજી પ્રોજેક્ટ સારુ બે સંસ્થાઓને કામગીરી સોંપવામાં આવેલ છે.

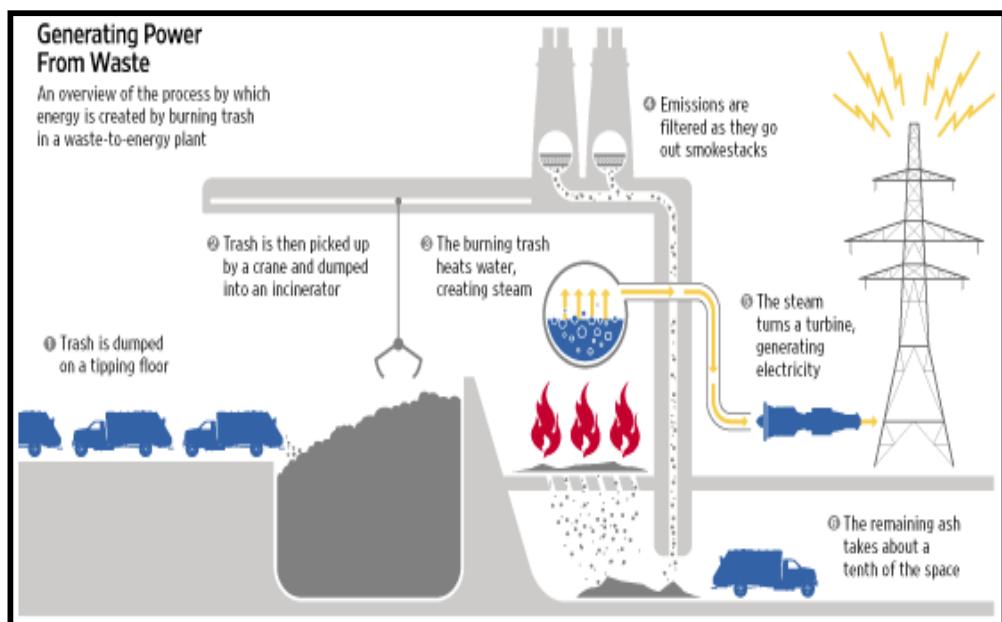
(૧) એબેલોન કલીન અનેજી લી. (ACEL)

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા એબેલોન કલીન અનેજી લી. (ACEL) ને ડીજાઇન, બિલ્ડ, ફાયનાન્સ, ઓન એન્ડ ઓપરેટ (DBFOO) ધોરણે દૈનિક ધોરણે ૧૦૦૦ મેટ્રીક ઘન કચરામાંથી ૧૪ મેગા વોટ વિજળી બનાવવાની કામગીરી સોંપવામાં આવેલ છે. ACEL દ્વારા યુરોપીયન પર્યાવરણ સભંધિત ધારા-ધોરણો તથા ટેકનોલોજી વાપરવામાં આવશે. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા ACEL ને સદર પ્રોજેક્ટ સારુ ૧૩ એકર જમીન (વાર્ષિક રૂ. ૧/- લીઝરેન્ટ, મોર્ગ્ઝ નહીં કરવાની શરતે) આપવામાં આવેલ છે. ACEL ને તેઓ દ્વારા ઈચ્છિત લેવલાઈઝડ વીજ દર રૂ. ૭.૦૩ પ્રતિ કે.વી.એચ. ગુજરાત રાજ્ય વિજ નિયમન પંચ (GERC) દ્વારા મળેલ હોઈ સદર પ્રોજેક્ટ તેઓ અમ.મ્યુ.કો., ગુજરાત સરકાર અને ભારત સરકારનાં કોઈપણ

પ્રકારની નાણાંકીય મદદ વગર કરશે. હાલમાં ACEL દ્વારા ટોરેન્ટ પાવર / ગુજરાત ઉર્જા વિકાસ નિગમ લી. સાથે વિજ ખરીદી કરાર કરવાની કાર્યવાહી હાથ ધરાયેલ. જે અનુંધાને ગુજરાત સરકારનાં ઉર્જા અને પેટ્રોકેમીકલ્સ વિભાગ દ્વારા પાવર પરચેઝ એગ્રીમેન્ટની મંજૂરી આપવામાં આવેલ છે. હવે ટૂંક સમયમાં ખાનાનું બાંધકામ શરૂ થનાર છે.

(૨) જેઆઈટીએફ અર્બન ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર લી. (JITF)

અમદાવાદ ખુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા જેઆઈટીએફ અર્બન ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર લી. (JITF) ને ડીજાઈન, બિલ્ડ, ફાયનાન્સ, ઓન એન્ડ ઓપરેટ (DBFOO) ધોરણે દૈનિક ધોરણે ૧૦૦૦ મેટ્રીક ઘન કચરામાંથી ૧૧ મેગા વોટ વિજળી બનાવાની કામગીરી સોંપવામાં આવેલ. JITF દ્વારા કેન્દ્રીય પ્રદુષણ નિયંત્રણ બોર્ડનાં પર્યવરણ સબંધિત ધારા-ધોરણોનું પાલન કરવામાં આવશે. JITF દ્વારા પોતાની ડીજાઈન કરેલી મશીનરી અને કાર્ય પદ્ધતિ વાપરવામાં આવશે. અમદાવાદ ખુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા JITF ને સદર પ્રોજેક્ટ સારુ ૧૪ એકર જમીન (વાર્ષિક રૂ. ૧/- લીઝરેન્ટ, મોર્જ નહી કરવાની શરતે) આપવામાં આવેલ છે. ગુજરાત રાજ્ય વિજ નિયમન પંચ (GERC) દ્વારા લેવલાઈઝ વીજ દર રૂ.૭.૦૭ પ્રતિ કે.વી.એચ. (આર.ડી.એફ. થી વિજળી સારુ) હાલમાં જાહેર થયેલ હોઈ તે મુજબ કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવેલ છે. હાલમાં JITF દ્વારા ટોરેન્ટ પાવર / ગુજરાત ઉર્જા વિકાસ નિગમ લી. સાથે વિજ ખરીદી કરાર કરવાની કાર્યવાહી હાથ ધરાયેલ. જે અનુંધાને ગુજરાત સરકારનાં ઉર્જા અને પેટ્રોકેમીકલ્સ વિભાગ દ્વારા પાવર પરચેઝ એગ્રીમેન્ટની મંજૂરી આપવામાં આવેલ છે. હવે ટૂંક સમયમાં ખાનાનું બાંધકામ શરૂ થનાર છે.

- અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને નેપ્રાનાં પી.પી.પી. મોડલ હેઠળ ભારતની સર્વપ્રથમ અત્યાધુનિક “મટીરીયલ રીકવરી ફેસીલીટી”
- ૪૦૦૦ ચોરસ મીટર વિસ્તારમાં રૂ. ૧૨ કરોડનાં ખર્ચે એમ.આર.એફ.નું નિર્માણ.
 - દૈનિક ૭૦ મેટ્રીક ટન સૂકા કચરાનાં સોર્ટિંગની ક્ષમતા.
 - ઓટોમેટીક મશીન દ્વારા સોર્ટિંગ કામગીરી, ગુણવત્તા ઉપર વિશેષ ધ્યાન.

નેપ્રા રિસોર્સ મેનેજમેન્ટ પ્રા. લિમિટેડ(નેપ્રા) દ્વારા પી.પી.પી. મોડલ અંતર્ગત પીપળજ ખાતે ગ્રાય વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ માટેની અધતન “મટીરીયલ રીકવરી ફેસીલીટી” (એમ.આર.એફ.) નું નિર્માણ કરવામાં આવેલ છે. સદર પ્લાન્ટ ખાતે વેસ્ટ સોર્ટિંગની મોટાભાગની કામગીરી ઓટોમેટિક મશીનરી દ્વારા થાય છે અને સાથે જ ક્વોલીટી કંટ્રોલ ઉપર વિશેષ ધ્યાન આપવામાં આવે છે. પ્લાન્ટની દૈનિક ક્ષમતા ૭૦ મેટ્રીક ટન જેટલાં સૂકા કચરાનું સોર્ટિંગ કરવાની છે. નેપ્રા કુલ ત્રણ એમ.આર.એફ ધરાવે છે, જેની કુલ ક્ષમતા પ્રતિદીન ૧૦૦ મેટ્રીક ટન જેટલાં સૂકા કચરાના વર્ગીકરણની છે. આ ઉપરાંત કંપની દ્વારા ૪૦ વાહનો સાથે વેસ્ટ કલેક્શનની કામગીરી પણ કરવામાં આવે છે. વેસ્ટ કલેક્શનની સાથે-સાથે વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ પણ એક અગત્યની પ્રક્રિયા છે અને જેથી આ સમસ્યાને સુલજાવવા આગામું માઈક્રો-એન્ટરપ્રેનીયર મોડલ વિકસાયું છે તથા કલેક્શન કલાઉડ કમ્પ્યુટીંગ સિસ્ટમ જેવી આધુનિક પ્રથમિતનો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ છે.

સંસ્થા દ્વારા કોમર્શિયલ કોમ્પ્લેક્સ, રેસ્ટોરન્ટ, મોલ, હોસ્પિટલ, હોટલ, ઈન્ડસ્ટ્રીઝ વગેરે સ્થળોએથી વેસ્ટ કલેક્શન દ્વારા એકત્ર કરાયેલા સૂકા કચરાને મટીરીયલ રીકવરી ફેસીલીટી (એમ.આર.એફ.) ઉપર લાવીને તેનું વર્ગીકરણ કરવામાં આવે છે અને બને તેટલાં કચરાને રી-સાઈકલ કરવાનો પ્રયાસ થાય છે. બાકીના કચરાને વિવિધ સિસ્ટમની ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં ઉર્જાના સ્ત્રોત તરીકે એટલે કે રિફિયુઝ ડિરાઇલ ફિયુઅલ (આર.ડી.એફ.) તરીકે કો-પ્રોસેસીંગ માટે મોકલવામાં આવે છે.

ઈ-વેસ્ટ (મેનેજમેન્ટ એન્ડ હેન્ડલીંગ ટલ્સ), ૨૦૧૧ નાં અમલ સારૂ આગામું આયોજન:-

ઈ - વેસ્ટનાં અસરકારક એકત્રીકરણ, સંગ્રહ, પરિવહન, ટ્રીટમેન્ટ અને આખરી નિકાલ અંગે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા લોકભાગીદારી ધોરણે અધિકૃત કરવામાં આવેલ એજન્સી ECS Environment Pvt. Ltd ને ૨૦ વર્ષ માટે કામગીરી સોંપવામાં આવેલ છે.

ECS Environment Pvt. Ltd., Ahmedabad અને અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં સહયોગથી શહેરીજનો પાસેથી ઈ-વેસ્ટનાં એકત્રીકરણ સારૂ માન. મેયરશ્રીનાં વરદ્દ હસ્તે હેલ્થ અને સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ ચેરમેનશ્રી તેમજ અન્ય મહાનુભાવો અને પદાધિકારીઓની ઉપસ્થિતિમાં ભારતભરમાં પ્રથમ એવી ઈ-વેસ્ટ મોબાઇલ એપનું લોન્ચ કરવાની મુખ્ય સિવીક સેન્ટરો જેવા કે પૂર્વ ઝોન - વિરાટનગર, પણ્યાં ઝોન - ઉસ્માનપુરા અને લો-ગાર્ડન, ઉત્તર - મેમ્કો, દક્ષિણ ઝોન - મણિનગર, મધ્ય ઝોન - દાણાપીઠ, રિલીફ રોડ અને નવાપણિમ ઝોન - બોડકટેવ ખાતે ઈ-વેસ્ટ અધિકૃત એકત્રીકરણ કેન્દ્રો પણ શરૂ કરવામાં આવેલ છે. જ્યાં શહેરનાં નાગરિકો તેઓ દ્વારા ઉત્પન્ન કરવામાં આવતા ઈ-વેસ્ટનો નિકાલ કરી શકશે. નાગરિકો દ્વારા તેઓનો ઈ-વેસ્ટ ઉપરોક્ત કલેક્શન સેન્ટરો પણ જમા કરાવવામાં આવ્યે સંસ્થા દ્વારા નિયત કરવામાં આવેલ યોગ્ય વળતર પણ આપવામાં આવશે.

➤ પીરાણા સ્થિત ઉમ્ય સાઈટનું બાયોમાઇનિંગ કરવાનો પ્રોજેક્ટ : -

સોલીડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ વિભાગ હસ્તકની પીરાણા ઉમ્ય સાઈટને પુનાનાં Uruli Devachi / Fursungi ઉમ્પીંગ સાઈટને Scientific Closure નાં પ્રોજેક્ટ મુજબ Scientific Closure સારુ કાર્યવાહી હાથ ધરવામા આવેલ જે અનુસંધાને IL&FS Environmental Infrastructure and Services Ltd. (IEISL), Mumbai ને પીરાણા સ્થિત ઉમ્ય સાઈટને Scientific Closure કરવા સારુ ટેન્ડર તૈયાર કરવાની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવેલ. સદર પ્રોજેક્ટ અનુસંધાને જરૂરી પર્યાવરણ સંબંધિત વિવિધ પ્રકારનાં અન્વેક્ષણો (Investigations) કરવામાં આવેલ છે.

તાજેતરમાં અ.ભ્ય.કો. દ્વારા હ્યાત પિરાણા ઉમ્ય સાઈટને Bio-Mining (or any other suitable technology)-cum-Clearance-cum-Recovery of Land with / without Capping of the Site with / without Waste to Energy-cum-other type of treatment plants જેવી ટેકનોલોજીથી દૂર કરવા સારુ Design, Build, Finance, Own & Operate (DBFOO) basis ઉપર પી.પી.પી. ધોરણે કામગીરી કરવા એજન્સીઓ માટે Global Request for Proposal (RFP) બહાર પાડવામાં આવેલ. આ Global Request for Proposal (RFP) માં કવોલીફાય થયેલ ચાર એજન્સીઓની ટેકનોલોજી સંદર્ભે Technical committee નાં External Expert પાસે ઈવોલ્યુશેન કરાવી તેઓશ્રીના અભિપ્રાય મુજબ એકપણ એજન્સી માન્ય થયેલ ન હોઈ નવેસરથી Request for Proposal (RFP) બહાર પાડવા માટેની આગળની કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહેલ છે.